

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

1. กิจกรรมการดำเนินงาน

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 โดยได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาล ปตท.ต้องดำเนินงานภายใต้กฎและข้อบังคับของรัฐวิสาหกิจโดยมีต้องเสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิ แต่จะต้องจัดสรรกำไรสุทธิและนำส่งกระทรวงการคลัง กิจกรรมหลักของ ปตท. เป็นการดำเนินธุรกิจด้านปิโตรเลียมเพื่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ปตท.ลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ การกลั่นน้ำมัน การตลาดน้ำมัน และธุรกิจปิโตรเคมี

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินของ ปตท.แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสำนักงานใหญ่และหน่วยธุรกิจ 3 หน่วย คือ ปตท.น้ำมัน ปตท.อินเตอร์เนชั่นแนล และ ปตท.ก๊าซธรรมชาติ โดยได้รวมสินทรัพย์และหนี้สินของกองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนประกันวินาศภัยไว้ด้วย

ในปี 2543 ปตท.ได้จัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยบันทึกเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย ซึ่งได้ตัดรายการค้าและยอดคงเหลือระหว่างกันที่มีสาระสำคัญออกแล้ว ในกรณีที่จำเป็นจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของ ปตท. สำหรับส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยได้เปิดเผยแยกต่างหากไว้ในส่วนของทุน

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทย่อยมีดังนี้

ชื่อบริษัท	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	
				2543	2542
บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	ไทย	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	ผู้ถือหุ้นและผู้บริหาร	60.97	60.97
บริษัท ปตท.ฟิลิปปินส์ อิงค์	ฟิลิปปินส์	การตลาดน้ำมัน	ผู้ถือหุ้นและผู้บริหาร	100.00	100.00

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้

รายได้จากการขาย รับรู้เมื่อส่งมอบสินค้า

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ดอกเบี้ยรับ รับรู้ตามสัดส่วนของระยะเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

ค่าสิทธิ รับรู้ตามเกณฑ์ที่ได้ตกลงหรือสัญญาที่ได้ทำไว้

เงินปันผล รับรู้เมื่อผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผล

รายได้นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น รับรู้ตามเกณฑ์สิทธิ

3.2 ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ

ปตท. ตั้งค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญตามจำนวนที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ โดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่คงเหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวด โดยพิจารณาจากประวัติการชำระหนี้ของลูกค้า และสถานะทางการเงินของลูกค้าในปัจจุบัน หนี้สูญจะตัดบัญชีตามรายการที่ระบุได้ในระหว่างปี

3.3 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือราคาที่เราคาดว่าจะขายได้สุทธิแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยราคาทุนคำนวณตามเกณฑ์เข้าก่อน-ออกก่อน บริษัทย่อยและบริษัทร่วมส่วนใหญ่ใช้วิธีถ่วงน้ำหนักในการคำนวณราคาทุนของสินค้าคงเหลือ ต้นทุนของสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าต่างๆ ค่าตรวจสอบคุณภาพและปริมาณ ตลอดจนเงินนำส่งหรือเงินรับชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ราคาที่เราคาดว่าจะขายได้สุทธิคำนวณจากประมาณการราคาขายตามปกติของธุรกิจ หักด้วยต้นทุนทำต่อและค่าใช้จ่ายในการขายที่เกี่ยวข้อง

3.4 พัสดุลคงเหลือ

พัสดุลคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนถ่วงน้ำหนัก พัสดุลคงเหลือที่ล้าสมัยหรือเสื่อมสภาพและไม่ได้ใช้งานตั้งสำรองพัสดุลเสื่อมสภาพทั้งจำนวน

3.5 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ปตท. เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีเงินได้ ส่วนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมต้องเสียภาษีเงินได้ และบันทึกบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตามวิธีหนี้สินสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีกับฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินในงบดุลที่เราคาดว่าจะทำให้ได้รับประโยชน์หรือต้องจ่ายชำระในอนาคต ทั้งนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ (ฉบับปรับปรุง)

3.6 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและบริษัทอื่น

ในปี 2543 ปตท. ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมจากวิธีราคาทุนมาเป็นวิธีส่วนได้เสีย โดยทำการปรับปรุงงบการเงินปีก่อนย้อนหลังประหนึ่งว่าได้ใช้วิธีส่วนได้เสียมาตั้งแต่ต้น ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 45 เรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม” ซึ่งได้เริ่มถือปฏิบัติในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2543 เป็นต้นไป และ เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียจะปรับปรุงด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน เพื่อรับรู้ผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีการลดลงของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

ผลขาดทุนที่เกินกว่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยบันทึกเป็นภาระหนี้สินของ ปตท. ส่วนผลขาดทุนที่เกินกว่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมจะบันทึกเป็นภาระหนี้สินของ ปตท. เท่ากับจำนวนเงินที่ ปตท. มีภาระผูกพันต่อบริษัทร่วม

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของทุนจนกว่าจะมีการจำหน่ายเงินลงทุนออกไป จึงบันทึกมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวในงบกำไรขาดทุน มูลค่ายุติธรรมในที่นี้ถือตามราคาเสนอซื้อปัจจุบันของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ในงบดุล

เงินลงทุนทั่วไปแสดงด้วยราคาทุน และปรับปรุงด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน เพื่อรับรู้ผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีการลดลงของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

3.7 ต้นทุนการกู้ยืม

ดอกเบี้ยจ่ายซึ่งรวมถึงผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นส่วนปรับปรุงดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมที่เกิดจากเงินกู้ที่กู้มาโดยเฉพาะเพื่อใช้ในโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ บันทึกเป็นต้นทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตามประสงค์ สำหรับดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากเงินกู้เพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปแต่ได้นำมาใช้ในโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนของสินทรัพย์ โดยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยตั้งขึ้นเป็นทุนของราคาตามบัญชีถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง เมื่องานก่อสร้างแล้วเสร็จจึงถือเป็นค่าใช้จ่าย

3.8 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรง เพื่อตัดต้นทุนของสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภทในอัตราดังนี้

อัตราค่าเสื่อมราคาร้อยละต่อปี

อาคาร	3.33 - 10.00
เครื่องจักร และอุปกรณ์	4.00 - 10.00
สินทรัพย์อื่น ๆ	10.00 - 20.00

สินทรัพย์ที่มีราคารวมหน่วยละไม่เกิน 30,000 บาท จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ยกเว้นถึงก๊าซหุงต้มที่จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เนื่องจากถือว่ามีสาระสำคัญของยอดรวมทั้งสิ้น โดยแสดงรวมอยู่ในสินทรัพย์อื่นๆ และตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายภายในระยะเวลา 5 ปี

สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค แสดงตามราคาทุนที่ได้มา

สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างแสดงด้วยราคาทุน ดอกเบี้ยจ่าย ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินกู้ยืมในส่วนที่เป็นการปรับปรุงดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการก่อสร้างบันทึกเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างด้วย จนกว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จและพร้อมใช้งาน หลังจากนั้นถือเป็นค่าใช้จ่าย

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ซึ่งคำนวณจากราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

บริษัทย่อยบันทึกค่าเสื่อมราคา ค่าเสื่อมสิ้น และค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม โดยคำนวณตามวิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of Production) ตลอดอายุการผลิตของปริมาณสำรองที่ผลิตได้ โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงประมาณการปริมาณสำรองโดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

3.9 สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่ผลประโยชน์และความเสี่ยงส่วนใหญ่เป็นของ ปตท. จัดอยู่ในประเภทสัญญาเช่าการเงิน บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่าปัจจุบันของค่าเช่าที่ต้องจ่ายตามสัญญา ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า โดยค่าเช่าที่ต้องจ่ายแต่ละงวดแบ่งออกเป็นส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าและส่วนของค่าใช้จ่ายทางการเงินซึ่งคำนวณตามอัตราดอกเบี้ยคงที่ของยอดหนี้สินคงเหลือ

ส่วนของดอกเบี้ยจ่ายซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงิน ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามอายุของสัญญาเช่า หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินแสดงในงบดุลด้วยยอดสุทธิจากค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน คำนวณตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ประเภทนั้นโดยวิธีเส้นตรง

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่ผลประโยชน์และความเสี่ยงทั้งหมดเป็นของผู้ให้เช่า จัดอยู่ในประเภทสัญญาเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่ต้องจ่ายถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา

หากมีการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ส่วนที่ต้องจ่ายให้ผู้ให้เช่าสำหรับการยกเลิกสัญญาดังกล่าว บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่มีการยกเลิกสัญญา

3.10 สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของบริษัทย่อย

ธุรกิจเกี่ยวกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ใช้วิธี The Successful Efforts Method เป็นเกณฑ์ในการบันทึกบัญชี กล่าวคือ

- รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในสัมปทานบันทึกเป็นสินทรัพย์
- รายจ่ายสำรวจเพื่องานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์ ตลอดจนค่าสงวนพื้นที่ในช่วงการสำรวจบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
- รายจ่ายเพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียมของหลุมสำรวจ (Tangible and Intangible Drilling Cost) บันทึกเป็นสินทรัพย์ ถ้าไม่พบปริมาณสำรองหรือพบแต่ไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์จะตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน
- รายจ่ายเพื่อการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นส่วนของหลุมผลิตหรือหลุมแห้ง บันทึกไว้เป็นสินทรัพย์ทั้งหมด

3.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนประกอบด้วยสิทธิการใช้ สิทธิการเช่าและสิทธิในการดำเนินงานอื่น แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ การตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่าในอัตราดังนี้

	<u>อัตราค่าตัดจำหน่ายร้อยละต่อปี</u>
สิทธิการใช้/สิทธิการเช่า	3.33 - 20.00
สิทธิในการดำเนินงานอื่น	10.00 - 33.33

สิทธิการใช้เป็นสิทธิในการใช้ที่ดินเพื่อการวางท่อส่งก๊าซ และสิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ สิทธิการเช่าเป็นสิทธิในการเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการดำเนินธุรกิจ ใช้เป็นอาคารสำนักงานหรืออื่นๆ ส่วนสิทธิในการดำเนินงานอื่น เป็นสิทธิในการดำเนินการร้านค้า KFC ในสถานบริการน้ำมัน

3.12 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ปตท. จะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่มีอยู่ ณ วันที่ในงบดุลเมื่อมีเหตุการณ์หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดข้อบ่งชี้ว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีจำนวนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีอย่างเป็นทางการสำคัญ และรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทันที ในกรณีที่ข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีอยู่อีกต่อไปหรือขาดทุนจากการด้อยค่ามีจำนวนลดลง จะบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนในงวดนั้นทันที โดยจำนวนเงินที่กลับรายการจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรเป็น (ราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย)

3.13 รายจ่ายก่อนการดำเนินงาน

รายจ่ายก่อนการดำเนินงานบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ

3.14 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการรับ/จ่ายในระหว่างงวด และจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชี รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงวดนั้นทั้งจำนวน

กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงของรายการใดๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต แสดงเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีในงบดุลในงวดที่มีการทำสัญญา และตัดจำหน่ายเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามอายุของสัญญา

กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากรายการป้องกันความเสี่ยง รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ในงวดเดียวกันกับที่เกิดกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนของรายการที่นำมาป้องกันความเสี่ยงนั้น

งบการเงินของบริษัทย่อยที่เป็นหน่วยงานในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินทั้งรายการที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน โดยใช้อัตราถัวเฉลี่ยระหว่างอัตราที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อและขายซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยคำนวณไว้ ณ วันสิ้นงวด และแปลงค่างบกำไรขาดทุนโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยในระหว่างงวด ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากการแปลงค่างบการเงินทั้งหมดบันทึกไว้ในบัญชีกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ โดยแสดงเป็นรายการแยกต่างหากภายใต้ส่วนของทุน

งบการเงินของบริษัทย่อยที่เป็นกิจการในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินโดยใช้อัตราถัวเฉลี่ยระหว่างอัตราที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อและขายซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยคำนวณไว้ ณ วันสิ้นงวด และแปลงค่างบกำไรขาดทุนโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ผลต่างจากการแปลงค่ารายการดังกล่าว รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดบัญชีนั้น

3.15 ภาษีเงินได้

ปตท.เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีเงินได้ ส่วนบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ โดย บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม คำนวณภาษีเงินได้ในปัจจุบันตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2532 และประมวลรัษฎากร ส่วน บริษัท ปตท.ฟิลิปปินส์ อิงค์ คำนวณภาษีเงินได้ในปัจจุบันตามข้อกำหนดของ The National Internal Revenue Code (NIRC) ของประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คำนวณตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.5

3.16 สรรองขยายงาน

จัดสรรในอัตราร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิในงวดก่อน ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง

บริษัทย่อยจัดสรรสำรองขยายงานเพื่อวัตถุประสงค์ในการลงทุนโครงการใหม่ในระยะเริ่มสำรวจ (Exploration Phase) ซึ่งเป็นระยะที่มีความเสี่ยงสูง หรือเพื่อการแสวงหาปริมาณสำรองปิโตรเลียมมาทดแทนโดยจัดสรรจากกำไรสุทธิของแต่ละปีในอัตราร้อยละ 35 ของกำไรสุทธิที่เกิดจากกิจกรรมสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

3.17 กองทุนบำเหน็จพนักงาน และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ปตท. จ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนบำเหน็จฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงานและจ่ายสมทบเพิ่มเพื่อกองทุนฯ มีเงินสำรองเพียงพอในอัตราร้อยละ 100 ของเงินบำเหน็จที่พึงต้องจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี โดยรายได้จากดอกผลของสินทรัพย์เงินกองทุนรับรู้เป็นรายได้ ส่วนเงินจ่ายสมทบรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ปตท. ได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นในภายหลังโดยใช้ชื่อว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” กำหนดให้พนักงานที่บรรจุตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2536 เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทุกคน ส่วนพนักงานที่บรรจุก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2536 ให้สิทธิเลือกที่จะเข้าเป็นสมาชิกของ

กองทุนบำเหน็จพนักงานหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ โดย ปตท. จ่ายเงินสมทบเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงาน และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ส่วน บมจ.ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม ได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ โดยใช้ชื่อว่า "กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน ปตท.สม.ซึ่งจดทะเบียนแล้ว" โดย บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียมจ่ายเงินสมทบเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 15 ของเงินเดือนพนักงาน

3.18 เงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบกระแสเงินสด หมายความว่ารวมถึงเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน ทั้งนี้ ได้รวมส่วนของกองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนประกันวินาศภัยไว้ด้วย

3.19 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ในงบดุลของ ปตท. และบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินลงทุน ลูกหนี้การค้า ส่วนหนี้สินทางการเงิน หมายถึงสัญญาที่ทำให้ ปตท. และบริษัทย่อยเกิดภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตาม ประกอบด้วยเจ้าหนี้การค้า สัญญาเช่าการเงิน และเงินกู้ยืม นอกจากนี้ยังได้ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย เครื่องมือทางการเงินเหล่านี้ประกอบด้วยสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย โดยแสดงรายการอยู่ในงบดุล ณ วันที่ทำสัญญา

สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าของ ปตท. และบริษัทย่อย เป็นสัญญาที่ทำขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในอนาคตที่จะได้รับหรือต้องจ่ายของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ภาระผูกพันจากการทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าแสดงเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินในงบดุล ณ วันที่ทำสัญญา ส่วนลดหรือค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการทำสัญญาตัดจำหน่ายเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายตามอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยของ ปตท. และบริษัทย่อย เป็นสัญญาที่ทำขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ผลต่างที่เกิดขึ้นจากการรับชำระหรือจ่ายเงินตามสัญญาดังกล่าว รับรู้เป็นส่วนของดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามอายุของสัญญา กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการยกเลิกสัญญาก่อนกำหนดหรือการจ่ายเงินกู้ยืมก่อนกำหนด รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

4. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชี

4.1 การเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่เสนอรายงาน

ในปี 2543 ปตท.ได้นำเสนองบการเงินรวมโดยแสดงควบคู่ไปกับงบการเงินเฉพาะกิจการ และเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมจากวิธีราคาทุนมาเป็นวิธีส่วนได้เสีย เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 เรื่อง “งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย” และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 45 เรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม” ซึ่งให้เริ่มถือปฏิบัติในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2543 เป็นต้นไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่เสนอรายงาน มีผลให้ ปตท.ต้องทำการปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินปีก่อน เพื่อให้สามารถนำมาแสดงเปรียบเทียบกันได้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลทำให้กำไรสุทธิปี 2542

ลดลง 11,759.00 ล้านบาท และงบดุล ณ 31 ธันวาคม 2542 มีสินทรัพย์ลดลง 17,951.55 ล้านบาทหนี้สินเพิ่มขึ้น 17,494.16 ล้านบาท ผลสะสมของการปรับปรุงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถึงต้นปี 2542 มีจำนวน 33,238.01 ล้านบาท ได้แสดงเป็นรายการแยกต่างหากไว้ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนกองทุนแล้ว

ปตท. จะบันทึกเงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งถือหุ้นในอัตราร้อยละ 20 ขึ้นไป ด้วยวิธีราคาทุนและปรับปรุงด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในกรณีที่ ปตท. มีวัตถุประสงค์จะขายออกไปหรือลดสัดส่วนการถือหุ้นในอนาคต รวมทั้งบริษัทร่วมนั้นยังมิได้ดำเนินการค้าหรือเพิ่งเริ่มโครงการ ทั้งนี้ โดยมีจำนวนเงินลงทุนไม่เป็นสาระสำคัญต่อการเงินตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 13

4.2 การแก้ไขข้อผิดพลาด

ในปี 2543 ปตท.ได้แก้ไขข้อผิดพลาดเรื่องการขายน้ำมันเตาปี 2542 ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เนื่องจากมีข้อตกลงในการกำหนดราคาขายที่เหมาะสมใหม่ มีผลให้ต้องปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินปี 2542 ที่นำมาแสดงเปรียบเทียบ ผลการปรับปรุงดังกล่าวทำให้กำไรสุทธิในปี 2542 ลดลง 264.24 ล้านบาท

5. เงินลงทุนระยะสั้น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
เงินฝากประจำ (เกิน 3 เดือนแต่ไม่เกิน 1 ปี)	868.15	881.53	868.15	881.53
เงินลงทุนทั่วไป	186.30	-	186.30	-
รวม	1,054.45	881.53	1,054.45	881.53

ในปี 2543 ปตท. ได้โอนเงินลงทุนในบริษัท ไทยแอลเอ็นจีเพาเวอร์ จำกัด จำนวนเงิน 150 ล้านบาท และเงินลงทุนในบริษัท ปิโตรเอเชีย ประเทศจีน 4 บริษัท ได้แก่ บริษัท ปิโตรเอเชีย (Maoming) จำกัด บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Haibin) จำกัด บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Jilong) จำกัด และบริษัท ปิโตรเอเชีย (Kaiping) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมและมีเงินลงทุนรวม 36.30 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนระยะสั้นที่ถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป เนื่องจากได้ตกลงราคาขายและทำสัญญากับผู้ซื้อแล้ว โดยเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 และมติคณะกรรมการบริษัทฯ ในเดือนตุลาคม 2543 สำหรับในปี 2542 ปตท.ได้แสดงเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวเป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วม ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

6. ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ-สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ลูกหนี้การค้า	32,474.14	23,659.44	32,186.10	23,450.76
ตัวเงินรับ	2,632.81	2,859.10	2,632.81	2,859.10
รวม	35,106.95	26,518.54	34,818.91	26,309.86
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	2,230.16	2,206.48	2,212.98	2,205.32
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ – สุทธิ	32,876.79	24,312.06	32,605.93	24,104.54

ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ได้รวมลูกหนี้ราชการและรัฐวิสาหกิจในงบการเงินรวมจำนวน 14,004.91 ล้านบาท (ปี 2542 : 13,677.26 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 13,933.08 ล้านบาท (ปี 2542 : 13,635.86 ล้านบาท)

ลูกหนี้การค้าของ ปตท. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ได้รวมลูกหนี้กรรมการขนส่งทางบก จำนวน 112.71 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2543 ที่อนุมัติให้กรรมการขนส่งฯ จ่ายเช็คค่าน้ำมันเชื้อเพลิงแก่ผู้ประกอบการขนส่งไม่ประจำทางเป็นเวลา 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน – 9 ธันวาคม 2543 โดยให้ ปตท. เป็นผู้จัดพิมพ์คูปองน้ำมันให้แก่กรรมการขนส่งฯ เพื่อนำไปให้ผู้ประกอบการฯ ใช้เติมน้ำมันจากสถานีบริการของ ปตท. เมื่อครบกำหนดเวลาปรากฏว่ามีการนำคูปองมาเติมน้ำมันทั้งสิ้น 196.83 ล้านบาท ซึ่งกรรมการขนส่งฯ ได้ชำระแล้วในงวดนี้ 84.12 ล้านบาท คงเหลือ 112.71 ล้านบาท ในส่วนนี้มีคูปองปลอมรวมอยู่ประมาณ 63.55 ล้านบาท ปตท. ได้แจ้งความเพื่อดำเนินคดีและอยู่ระหว่างดำเนินการเงินจำนวนดังกล่าวได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ทั้งจำนวนแล้ว

7. รายการระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกันที่สำคัญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 สรุปได้ดังนี้

ลูกหนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ลูกหนี้การค้า				
บริษัทย่อย	-	-	1.98	0.29
บริษัทร่วม	22,706.61	20,579.73	22,706.58	20,579.73
บริษัทอื่น	0.85	0.31	0.85	0.31
ลูกหนี้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	0.43	0.02
บริษัทร่วม	300.10	144.35	300.08	144.35
บริษัทอื่น	-	1.22	-	1.22
รวม	23,007.56	20,725.61	23,009.92	20,725.92

เจ้าหนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
<u>เจ้าหนี้การค้า</u>				
บริษัทย่อย	-	-	2,807.41	1,300.58
บริษัทร่วม	4,241.27	4,387.52	4,097.09	4,326.31
บริษัทอื่น	2,387.94	299.54	2,387.94	299.54
<u>เจ้าหนี้อื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	5.71	0.06
บริษัทร่วม	31.28	22.33	31.25	22.27
บริษัทอื่น	4.40	1.81	4.40	1.81
รวม	6,664.89	4,711.20	9,333.80	5,950.57

รายการซื้อขาย

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
<u>ค่าขายสินค้า</u>				
บริษัทย่อย	-	-	5.61	4.06
บริษัทร่วม	103,840.64	50,304.77	103,836.21	50,302.82
บริษัทอื่น	4.70	1.68	4.70	1.68
<u>ค่าซื้อสินค้า</u>				
บริษัทย่อย	-	-	19,855.61	10,386.07
บริษัทร่วม	91,390.08	58,999.54	90,268.11	58,999.26
บริษัทอื่น	17,478.82	7,933.33	17,478.82	7,933.33

นโยบายการกำหนดราคาระหว่าง ปตท.กับกิจการที่เกี่ยวข้องกันกำหนดจากราคาตามปกติของธุรกิจเช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคล/กิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน สำหรับราคาสินค้าที่ซื้อจากบริษัทย่อยจะเป็นไปตามราคาขายของบริษัทย่อยที่อ้างอิงจากราคาตลาดโลก

8. สินค้ำคงเหลือ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	7,928.02	7,693.18	7,907.08	7,664.75
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	307.15	228.76	307.15	228.76
อื่น ๆ	34.42	37.88	34.42	37.88
รวม	8,269.59	7,959.82	8,248.65	7,931.39

สินค้ำคงเหลือของ ปตท. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ได้รวมสำรองตามกฎหมายจำนวน 4,516.35 ล้านบาท (ปี 2542 : 4,118.88 ล้านบาท)

9. พัสดคงเหลือ-สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
อะไหล่ อุปกรณ์ และอื่น ๆ	1,443.63	1,432.76	876.01	863.71
หัก สำรองพัสดเสื่อมสภาพ	40.46	47.60	8.68	0.36
รวม	1,403.17	1,385.16	867.33	863.35

10. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ลูกหนี้อื่น	4,577.27	3,245.67	4,276.38	2,926.11
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	287.59	214.81	287.59	214.81
ลูกหนี้อื่น - สุทธิ	4,289.68	3,030.86	3,988.79	2,711.30
ลูกหนี้จากการทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	-	145.73	-	145.73
เงินจ่ายล่วงหน้า	2,102.35	1,004.38	2,092.43	996.35
เงินค้างรับ	8,280.15	3,551.14	7,772.43	3,318.26
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	500.44	362.31	500.44	362.31
อื่นๆ	97.43	79.44	-	-
รวม	15,270.05	8,173.86	14,354.09	7,533.95

11. ภาษีเงินได้

งบการเงินรวม

ภาษีเงินได้จากการตัดบัญชี

	หน่วย : ล้านบาท	
	2543	2542
ภาษีเงินได้จากการตัดบัญชีด้านสินทรัพย์		
ภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร	629.63	597.17
ภาษีเงินได้ตาม NIRC (ประเทศฟิลิปปินส์)	12.47	2.07
รวม	642.10	599.24
ภาษีเงินได้จากการตัดบัญชีด้านหนี้สิน		
ภาษีเงินได้ธุรกิจปีโตรเลียม	5,501.21	5,140.70

งบการเงินรวม

ภาษีเงินได้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2543	2542
ภาษีเงินได้ธุรกิจปีโตรเลียม		
ภาษีเงินได้ที่ต้องชำระ	3,541.29	1,843.97
ภาษีเงินได้จากการตัดบัญชี	360.51	727.55
รวมภาษีเงินได้ธุรกิจปีโตรเลียม	3,901.80	2,571.52
ภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร		
ภาษีเงินได้ที่ต้องชำระ	187.45	91.80
ภาษีเงินได้จากการตัดบัญชี	(32.46)	(426.10)
รวมภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร	154.99	(334.30)
ภาษีเงินได้ตาม NIRC (ประเทศฟิลิปปินส์)		
ภาษีเงินได้ที่ต้องชำระ	0.28	-
ภาษีเงินได้จากการตัดบัญชี	(10.39)	(0.07)
รวมภาษีเงินได้ตาม NIRC (ประเทศฟิลิปปินส์)	(10.11)	(0.07)
รวมภาษีเงินได้	4,046.68	2,237.15

บริษัทอยู่ในประเทศไทยเสียภาษีเงินได้จากการประกอบธุรกิจปีโตรเลียมในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. 2514 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2532 ในอัตราร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจปีโตรเลียม และเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรในอัตราร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิ ส่วนบริษัทอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์เสียภาษีเงินได้ตาม The National Internal Revenue Code (NIRC) ในอัตราร้อยละ 32 ของกำไรสุทธิ (2542 : อัตราร้อยละ 33) ทั้งนี้ ในกรณีที่บริษัทมีผลขาดทุนจากการดำเนินงาน จะต้องเสียภาษีเงินได้ในอัตราขั้นต่ำ (Minimum Corporate Income Tax : MCIT) ในอัตราร้อยละ 2 ของกำไรขั้นต้น

12. เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

งบการเงินรวม

	2543		2542	
	ล้านบาท	นโยบายการ คิดต้นทุนกู้ยืม ระหว่างกัน	ล้านบาท	นโยบายการ คิดต้นทุนกู้ยืม ระหว่างกัน
บริษัทที่เกี่ยวข้อง				
Taninthayi Pipeline Company LLC	1,906.35	LIBOR+4%	1,572.15	LIBOR+4%

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทอื่น

งบการเงินรวม

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)		2543		2542	
	2543	2542	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย
เงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย						
บริษัทร่วม:						
กลุ่มธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ						
1 Moattama Gas Transportation Co., Ltd.	25.50	25.50	4,649.91	4,297.62	5,395.75	4,809.82
กลุ่มธุรกิจการกลั่น						
2 บริษัท ไทยออยล์ จำกัด	49.99	49.00	9,480.74	-	427.30	(10,000.00)
3 บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	24.29	24.29	1,268.10	450.50	1,268.10	849.88
4 บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด	36.00	36.00	9,024.75	(4,502.25)	8,156.19	(4,461.22)
5 บริษัท สตาร์ปิโตรเลียมรีไฟน์นิ่ง จำกัด	36.00	36.00	11,514.75	(158.94)	9,433.01	(325.63)
6 บริษัท ไทยลูปเบส จำกัด	30.00	30.00	1,500.00	(685.28)	1,500.00	-
กลุ่มธุรกิจน้ำมัน						
7 บริษัท ท่อส่งปิโตรเลียมไทย จำกัด	30.60	30.60	880.52	-	880.52	-
8 PTT International Trading Co., Ltd.	100.00	100.00	4,067.50 บาท	1.63	4,067.50 บาท	(1.13)
9 FST Aviation Services Limited	25.00	25.00	1.13	0.63	1.13	0.48
กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี						
10 บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	44.00	44.00	2,057.18	(4,475.47)	2,057.18	(2,707.31)
11 บริษัท ไทยโอเลฟินส์ จำกัด	49.00	49.00	4,156.67	595.55	4,156.67	651.03
12 บริษัท ปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	37.94	37.94	1,176.00	3,132.05	1,176.00	2,213.96
13 บริษัท ปุ๋ยแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	20.44	20.44	1,792.91	-	1,792.91	292.61
กลุ่มธุรกิจอื่น						
14 บริษัท ไทยออยล์เพาเวอร์ จำกัด	26.00	-	1,450.06	1,376.07	-	-
รวม			48,952.72	32.11	36,244.76	(8,677.51)

งบการเงินรวม

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)		2543		2542	
	2543	2542	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย
เงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีราคาทุน						
บริษัทร่วม:						
กลุ่มธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ						
15 บริษัท ไทยแอลเอ็นจีเพาเวอร์ จำกัด	-	40.00	-	-	150.00	150.00
16 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ก๊าซธรรมชาติ จำกัด	49.00	49.00	245.00	245.00	245.00	245.00
17 บริษัท ทราฟฟ์ ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด	50.00	-	263.20	263.20	-	-
18 บริษัท ทราฟฟ์ ไทย-มาเลเซีย (มาเลเซีย) จำกัด	50.00	-	17.55	17.55	-	-
19 Carigali – PTTEPI Operating Company Sdn. Bhd.	50.00	50.00	9.90 บาท	9.90 บาท	9.90 บาท	9.90 บาท
กลุ่มธุรกิจน้ำมัน						
20 บริษัท ไทยอู๋เบลิ้ง จำกัด	48.95	48.95	140.00	140.00	140.00	140.00
21 บริษัท ปิโตรเอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	-	35.00	-	-	131.25	131.25
22 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Maoming) จำกัด	-	20.00	-	-	14.83	14.83
23 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Sanshui) จำกัด	25.00	25.00	5.26	5.26	7.17	7.17
24 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Jilong) จำกัด	-	25.00	-	-	8.13	8.13
25 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Haibin) จำกัด	-	20.00	-	-	6.54	6.54
26 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Kaiping) จำกัด	-	20.00	-	-	6.79	6.79
27 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huizhou) จำกัด	25.00	25.00	14.92	14.92	15.16	15.16
28 บริษัท เวียดนามแอลพีจี จำกัด	45.00	32.00	87.35	87.35	41.94	41.94
29 กลุ่มบริษัท Subic Bay (ฟิลิปปินส์)	-	50.00	-	-	121.32	121.32
30 บริษัท ปตท. มาร์ท จำกัด	49.00	49.00	78.40	78.40	78.40	78.40
31 KELOIL-PTT LPG Sdn. Bhd. Sultan	40.00	40.00	21.50	21.50	21.50	21.50
กลุ่มบริษัท ปิโตรเคมี						
32 บริษัท ไทยพาราไคลน จำกัด	23.48	-	1,743.81	1,743.81	-	-
บริษัทอื่น :						
33 บริษัท ก๊าซธรรมชาติไทย จำกัด	10.00	10.00	7.00	7.00	7.00	7.00
34 บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	9.60	9.60	24.00	24.00	24.00	24.00
35 บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	2.76	2.76	44.00	44.00	44.00	44.00
36 บริษัท บริการน้ำมันอากาศยาน จำกัด	16.67	16.67	0.02	0.02	0.02	0.02
37 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Shantou) จำกัด	15.00	15.00	16.48	16.48	60.84	60.84
38 Taninthayi Pipeline Co., Ltd.	14.17	14.17	0.37	0.37	0.37	0.37
รวม			2,708.86	2,708.86	1,124.26	1,124.26
เงินลงทุนที่บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม						
บริษัทอื่น :						
39 บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	13.82	13.84	172.80	172.80	166.40	166.40
รวม			172.80	172.80	166.40	166.40
รวมเงินลงทุนใน บริษัทร่วมและบริษัทอื่น			51,834.38	2,913.77	37,535.42	(7,386.85)
บวก ผลขาดทุนที่เกินกว่าเงินลงทุน				10,174.05		18,081.03
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทอื่น			51,834.38	13,087.82	37,535.42	10,694.18

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)		2543		2542	
	2543	2542	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย
เงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย						
บริษัทย่อย :						
1 บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	60.97	60.97	1,987.48	13,914.80	1,987.48	10,900.60
2 บริษัท ปตท.ฟิลิปปินส์ อิงค์	100.00	100.00	349.21	281.50	259.17	234.90
บริษัทร่วม:						
กลุ่มธุรกิจการกลั่น						
3 บริษัท ไทยออยล์ จำกัด	49.99	49.00	9,480.74	-	427.30	(10,000.00)
4 บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	24.29	24.29	1,268.10	450.50	1,268.10	849.88
5 บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด	36.00	36.00	9,024.75	(4,502.25)	8,156.19	(4,461.22)
6 บริษัท สตาร์ปิโตรเลียมรีไฟน์นิ่ง จำกัด	36.00	36.00	11,514.75	(158.94)	9,433.01	(325.63)
7 บริษัท ไทยลูปเบส จำกัด	30.00	30.00	1,500.00	(685.28)	1,500.00	-
กลุ่มธุรกิจน้ำมัน						
8 บริษัท ทอสงปิโตรเลียมไทย จำกัด	30.60	30.60	880.52	-	880.52	-
กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี						
9 บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	44.00	44.00	2,057.18	(4,475.47)	2,057.18	(2,707.31)
10 บริษัท ไทยโอเลฟินส์ จำกัด	49.00	49.00	4,156.67	595.55	4,156.67	651.03
11 บริษัท ปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	37.94	37.94	1,176.00	3,132.05	1,176.00	2,213.96
12 บริษัท ปุ๋ยแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	20.44	20.44	1,792.91	-	1,792.91	292.61
รวม			45,188.31	8,552.46	33,094.53	(2,351.18)
เงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีราคาทุน						
บริษัทร่วม:						
กลุ่มธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ						
13 บริษัท ไทยแอลเอ็นจีเพาเวอร์ จำกัด	-	40.00	-	-	150.00	150.00
14 บริษัท ปตท. จำกัดก๊าซธรรมชาติ จำกัด	49.00	49.00	245.00	245.00	245.00	245.00
15 บริษัท ทวานส์ ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด	50.00	-	263.20	263.20	-	-
16 บริษัท ทวานส์ ไทย-มาเลเซีย (มาเลเซีย) จำกัด	50.00	-	17.55	17.55	-	-
กลุ่มธุรกิจน้ำมัน						
17 บริษัท ไทยลูปเบสลิ้นดิ่ง จำกัด	48.95	48.95	140.00	140.00	140.00	140.00
18 บริษัท ปิโตรเอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	-	35.00	-	-	131.25	131.25
19 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Maoming) จำกัด	-	20.00	-	-	14.83	14.83
20 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Sanshui) จำกัด	25.00	25.00	5.26	5.26	7.17	7.17
21 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Jilong) จำกัด	-	25.00	-	-	8.13	8.13
22 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Haibin) จำกัด	-	20.00	-	-	6.54	6.54
23 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Kaiping) จำกัด	-	20.00	-	-	6.79	6.79
24 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huizhou) จำกัด	25.00	25.00	14.92	14.92	15.16	15.16
25 บริษัท เวียดนามแอลพีจี จำกัด	45.00	32.00	87.35	87.35	41.94	41.94
26 กลุ่มบริษัท Subic Bay (ฟิลิปปินส์)	-	50.00	-	-	121.32	121.32
27 บริษัท ปตท. มาร์ท จำกัด	49.00	49.00	78.40	78.40	78.40	78.40
28 KELOIL-PTT LPG Sdn. Bhd. Sultan	40.00	40.00	21.50	21.50	21.50	21.50
กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี						
29 บริษัท ไทยพาราไคลน จำกัด	23.48	-	1,743.81	1,743.81	-	-

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)		2543		2542	
	2543	2542	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย
บริษัทอื่น :						
30 บริษัท ก้าวธรรมชาติไทย จำกัด	10.00	10.00	7.00	7.00	7.00	7.00
31 บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	9.60	9.60	24.00	24.00	24.00	24.00
32 บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	2.76	2.76	44.00	44.00	44.00	44.00
33 บริษัท บริการน้ำมันอากาศยาน จำกัด	16.67	16.67	0.02	0.02	0.02	0.02
34 บริษัท ปีโตรเอเชีย (Shantou) จำกัด	15.00	15.00	16.48	16.48	60.84	60.84
รวม			2,708.49	2,708.49	1,123.89	1,123.89
เงินลงทุนที่บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม						
บริษัทอื่น:						
35 บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	13.82	13.84	172.80	172.80	166.40	166.40
รวม			172.80	172.80	166.40	166.40
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย, บริษัทร่วมและบริษัทอื่น			48,069.60	11,433.75	34,384.82	(1,060.89)
บวก ผลขาดทุนที่เกินกว่าเงินลงทุน				9,821.94		17,494.16
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทอื่น			48,069.60	21,255.69	34,384.82	16,433.27

ปตท. บันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันที่ผ่านการตรวจสอบ และรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว ยกเว้นข้อมูลจากงบการเงินของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด ที่มีรอบระยะเวลา 15 เดือนในปี 2543 เนื่องจากบริษัทได้เปลี่ยนรอบระยะเวลาบัญชีจากเดิมที่สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน เป็นสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ทั้งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อการเงินของ ปตท.อย่างมีสาระสำคัญ

ปตท. จะบันทึกเงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งถือหุ้นในอัตราร้อยละ 20 ขึ้นไป ด้วยวิธีราคาทุนและปรับปรุงด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในกรณีที่ ปตท. มีวัตถุประสงค์จะขายออกไปหรือลดสัดส่วนการถือหุ้นในอนาคต รวมทั้งบริษัทร่วมนั้นยังมิได้ดำเนินการค้าหรือเพิ่งเริ่มโครงการ ทั้งนี้ โดยมีจำนวนเงินลงทุนไม่เป็นสาระสำคัญต่อการเงิน ได้แก่บริษัทร่วมดังต่อไปนี้

1. กลุ่มบริษัท Subic Bay (ฟิลิปปินส์)	2. บริษัท ปีโตรเอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด
3. บริษัท ปีโตรเอเชีย (Sanshui) จำกัด	4. บริษัท ปีโตรเอเชีย (Huizhou) จำกัด
5. บริษัท ปตท. จำกัด ก้าวธรรมชาติ จำกัด	6. บริษัท ไทยลูปเบิ้ลิ่ง จำกัด
7. บริษัท เวียดนามแอลพีจี จำกัด	8. บริษัท ปตท.มาร์ท จำกัด
9. KELOIL-PTT LPG Sdn. Bhd.	10. บริษัท ทรานส์ ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด
11. บริษัท ทรานส์ ไทย-มาเลเซีย (มาเลเซีย) จำกัด	12. บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด

14. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ

งบการเงินรวม

หน่วย : ล้านบาท

	ที่ดิน	อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	สินทรัพย์เพื่อ การสำรวจ และผลิต ปิโตรเลียม	งานระหว่าง ก่อสร้าง	สินทรัพย์ อื่น ๆ	รวม
ราคาทุน							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	1,921.73	10,342.93	62,464.74	41,223.41	19,486.88	7,786.14	143,225.83
- สินทรัพย์เพิ่ม	233.53	171.10	800.63	3,050.81	5,033.60	786.64	10,076.31
- ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	21.61	884.35	-	905.96
- โอนเปลี่ยนประเภท	228.15	1,189.26	13,593.01	-	(16,298.11)	1,129.06	(158.63)
- สินทรัพย์ลด	(17.72)	(2.47)	(28.95)	(922.54)	-	(33.39)	(1,005.07)
- ขาดทุนจากการแปลงค่า เงินตราต่างประเทศ	-	-	(0.89)	-	-	(0.22)	(1.11)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	2,365.69	11,700.82	76,828.54	43,373.29	9,106.72	9,668.23	153,043.29
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	-	(3,904.08)	(26,332.41)	(8,208.07)	-	(5,189.45)	(43,634.01)
- สินทรัพย์เพิ่ม	-	0.47	-	-	-	-	0.47
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(566.24)	(3,441.39)	(2,820.25)	-	(794.34)	(7,622.22)
- สินทรัพย์ลด	-	-	21.22	224.69	-	(5.29)	240.62
- กำไรจากการแปลงค่า เงินตราต่างประเทศ	-	-	0.25	-	-	0.13	0.38
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	-	(4,469.85)	(29,752.33)	(10,803.63)	-	(5,988.95)	(51,014.76)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	(11.12)	(354.80)	-	(12.24)	-	-	(378.16)
- ค่าเผื่อการด้อยค่าฯเพิ่มขึ้น	-	(49.30)	(2.23)	-	-	-	(51.53)
- ค่าเผื่อการด้อยค่าฯลดลง	-	-	-	12.24	-	-	12.24
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	(11.12)	(404.10)	(2.23)	-	-	-	(417.45)
ราคาตามบัญชี							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	1,910.61	6,084.05	36,132.33	33,003.10	19,486.88	2,596.69	99,213.66
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	2,354.57	6,826.87	47,073.98	32,569.66	9,106.72	3,679.28	101,611.08

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : ล้านบาท

	ที่ดิน	อาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	งานระหว่าง ก่อสร้าง	สินทรัพย์ อื่นๆ	รวม
ราคาทุน						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	1,921.73	9,457.71	61,448.22	19,454.69	7,751.37	100,033.72
- สินทรัพย์เพิ่ม	233.53	143.36	698.32	5,028.35	780.56	6,884.12
- ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	884.35	-	884.35
- โอนเปลี่ยนประเภท	228.15	1,189.26	13,593.01	(16,298.11)	1,129.06	(158.63)
- สินทรัพย์ลด	(17.72)	(2.47)	(0.25)	-	(26.92)	(47.36)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	2,365.69	10,787.86	75,739.30	9,069.28	9,634.07	107,596.20
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	-	(3,722.67)	(25,534.92)	-	(5,178.38)	(34,435.97)
- สินทรัพย์เพิ่ม	-	0.47	-	-	-	0.47
- ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	(515.39)	(3,376.04)	-	(787.65)	(4,679.08)
- สินทรัพย์ลด	-	-	(0.08)	-	(9.76)	(9.84)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	-	(4,237.59)	(28,911.04)	-	(5,975.79)	(39,124.42)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	(11.12)	(354.80)	-	-	-	(365.92)
- ค่าเผื่อการด้อยค่าเพิ่มขึ้น	-	(49.30)	(2.23)	-	-	(51.53)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	(11.12)	(404.10)	(2.23)	-	-	(417.45)
ราคาตามบัญชี						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	1,910.61	5,380.24	35,913.30	19,454.69	2,572.99	65,231.83
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	2,354.57	6,146.17	46,826.03	9,069.28	3,658.28	68,054.33

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2543 ในงบการเงินรวมมีจำนวน 7,622.22 ล้านบาท (ปี 2542 : 7,058.20 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการมีจำนวน 4,679.08 ล้านบาท (ปี 2542 : 4,464.92 ล้านบาท) ส่วนที่เป็นต้นทุนขายในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 417.38 ล้านบาท (ปี 2542 : 645.78 ล้านบาท)

ต้นทุนเงินกู้ยืมสำหรับปี 2543 ที่ได้บันทึกรวมไว้ในงานระหว่างก่อสร้างในงบการเงินรวมมีจำนวน 905.96 ล้านบาท (อัตราดอกเบี้ยตั้งขึ้นเป็นทุนร้อยละ 7.62) ในงบการเงินเฉพาะกิจการมีจำนวน 884.35 ล้านบาท

งานระหว่างก่อสร้างของ ปตท. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ได้รวมงานโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี-วังน้อย จำนวน 7,371.71 ล้านบาท ซึ่งเป็นงานวางท่อส่งก๊าซฯ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 30 นิ้ว ระยะทาง 154 กิโลเมตร จากจังหวัดราชบุรีไปยังอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายระบบท่อส่งก๊าซฯ ปตท. ทั้งฝั่งตะวันออกและตะวันตกให้เป็นระบบเดียวกัน อันจะเป็นการช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศ อีกทั้งเป็นการขยายตลาดก๊าซฯ ในภาคอุตสาหกรรมบริเวณภาคกลางและภาคตะวันตก โดยมีความสามารถในการส่งก๊าซฯ ประมาณวันละ 500 ล้านลูกบาศก์ฟุต มีกำหนดแล้วเสร็จในปี 2543 ในช่วงปลายปี 2543 การก่อสร้างได้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาแต่อยู่ระหว่างการทดสอบระบบเพื่อส่งก๊าซฯ ซึ่งรับจากสหภาพพม่าไปยังโรงไฟฟ้าวังน้อยของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ผู้รับเหมาก่อสร้างวางท่อส่งก๊าซฯ ของโครงการฯ ได้เรียกร้องค่าก่อสร้างเพิ่มเติม (Claim) เป็นเงินประมาณ 26.36

ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 1,145.07 ล้านบาท (1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 43.4396 บาท) ซึ่งค่าก่อสร้างจำนวนดังกล่าว อยู่ในระหว่างการตรวจสอบร่วมกันระหว่าง ปตท. และบริษัทที่ปรึกษาของโครงการฯ โดย ปตท.ยังมิได้บันทึกไว้ในบัญชี และยังมีได้รับมอบงานจากผู้รับเหมา

สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งรวมอยู่ในสินทรัพย์อื่นๆ ได้แก่ สินทรัพย์ประเภทยานพาหนะ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ราคาทุน	177.56	41.26	177.56	41.26
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	23.53	11.58	23.53	11.58
ราคาตามบัญชี	154.03	29.68	154.03	29.68

15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สิทธิการ เช่า/สิทธิ การใช้	สิทธิในการ ดำเนินงาน อื่น	รวม	สิทธิการ เช่า/สิทธิ การใช้	สิทธิในการ ดำเนินงาน อื่น	รวม
ราคาทุน						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	4,597.60	54.42	4,652.02	4,437.14	54.42	4,491.56
- สินทรัพย์เพิ่ม	517.34	-	517.34	337.37	-	337.37
- ขาดทุนจากการแปลงค่า เงินตราต่างประเทศ	(5.18)	-	(5.18)	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	5,109.76	54.42	5,164.18	4,774.51	54.42	4,828.93
ค่าตัดจำหน่ายสะสม						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	(998.11)	(2.82)	(1,000.93)	(959.07)	(2.82)	(961.89)
- ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(229.30)	(5.17)	(234.47)	(211.88)	(5.17)	(217.05)
- กำไรจากการแปลงค่า เงินตราต่างประเทศ	0.90	-	0.90	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	(1,226.51)	(7.99)	(1,234.50)	(1,170.95)	(7.99)	(1,178.94)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	(1,026.82)	-	(1,026.82)	(1,026.82)	-	(1,026.82)
- ค่าเผื่อการด้อยค่าเพิ่มขึ้น	(36.84)	-	(36.84)	(36.84)	-	(36.84)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	(1,063.66)	-	(1,063.66)	(1,063.66)	-	(1,063.66)
ราคาตามบัญชี						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	2,572.67	51.60	2,624.27	2,451.25	51.60	2,502.85
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	2,819.59	46.43	2,866.02	2,539.90	46.43	2,586.33

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 ในงบการเงินรวมมีจำนวน 234.47 ล้านบาท (ปี 2542 : 242.77 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการมีจำนวน 217.05 ล้านบาท (ปี 2542 : 228.37 ล้านบาท)

16. เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซปี 2541	1,524.20	1,524.20	1,940.86	1,940.86
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซปี 2542	9,202.82	-	11,416.24	-
รวม	10,727.02	1,524.20	13,357.10	1,940.86

ปตท.ได้จ่ายเงินค่าซื้อก๊าซล่วงหน้าจากแหล่งยาดานา สหภาพพม่าสำหรับปริมาณก๊าซที่ยังไม่สามารถรับได้ในปี 2541 และ 2542 ตามปริมาณที่ระบุในสัญญาซื้อขายก๊าซ (Take-or-Pay) สำหรับจำนวนเงินในงบการเงินรวมปี 2543 ได้ตัดรายการระหว่างกันกับบริษัทย่อยออกแล้วเป็นจำนวน 2,630.08 ล้านบาท (ปี 2542 : 416.66 ล้านบาท)

17. สินทรัพย์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ลูกหนี้จากการทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	-	1,866.42	-	1,866.42
เงินประกันและมัดจำ	134.12	115.40	110.78	94.28
ลูกหนี้อื่น	-	96.17	-	26.97
เงินจ่ายล่วงหน้า	1,314.02	191.59	-	-
ค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นกู้รอดัดบัญชี	66.24	139.14	-	-
อื่น ๆ	9.26	7.68	-	-
รวม	1,523.64	2,416.40	110.78	1,987.67

18. เงินนำส่งคลังค้างจ่าย

เงินนำส่งคลังค้างจ่ายในปี 2543 จำนวน 4,884 ล้านบาท (ปี 2542 : 2,867.60 ล้านบาท) เกิดจากผลการดำเนินงาน ประจำปี จำนวน 4,758 ล้านบาท (ปี 2542 : 2,822 ล้านบาท) และจากกำไรส่วนของรัฐบาลในการดำเนินการซื้อขายน้ำมันดิบเพชร จำนวน 126 ล้านบาท (ปี 2542 : 45.60 ล้านบาท) ซึ่งจะนำส่งคลังในงวดถัดไป สำหรับเงินนำส่งคลังมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
เงินนำส่งคลังที่จัดสรรจากผลการดำเนินงานประจำปี	4,758.00	2,822.00	4,758.00	2,822.00
เงินนำส่งคลังปีก่อนที่กระทรวงการคลังอนุมัติให้จัดสรรเพิ่ม	1,030.00	1.00	1,030.00	1.00
รวม	5,788.00	2,823.00	5,788.00	2,823.00

ปี 2543 ปตท.คำนวณเงินนำส่งคลังในอัตราร้อยละ 35 ของกำไรสุทธิจากงบการเงินที่บันทึกเงินลงทุนตามวิธีราคาทุน ซึ่งเท่ากับ 4,758 ล้านบาท เงินนำส่งคลังดังกล่าวกระทรวงการคลังจะพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป สำหรับเงินนำส่งคลัง ปี 2542 ซึ่งได้คำนวณไว้ 2,822 ล้านบาท และจัดสรรเพิ่มเติมในปี 2543 จำนวน 1,030 ล้านบาท รวมเป็นเงินจัดสรรนำส่ง กระทรวงการคลัง จำนวน 3,852 ล้านบาท ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค. 0529.2 / 10267 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2543

19.หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
เจ้าหนี้อื่น	1,169.12	1,167.42	1,121.34	1,131.30
เจ้าหนี้จากการทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	-	153.74	-	153.74
เงินรับล่วงหน้า	1,750.73	476.58	1,750.73	476.58
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,072.94	420.90	1,072.94	420.90
เงินประกันสัญญา (ครบกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 1 ปี)	14.69	18.45	14.69	18.45
อื่นๆ	174.71	419.34	10.66	18.70
รวม	4,182.19	2,656.43	3,970.36	2,219.67

20. เงินกู้ยืมระยะยาว

งบการเงินรวม

	2543		2542	
	สกุลเงิน	ล้านบาท	สกุลเงิน	ล้านบาท
	ต่างประเทศ		ต่างประเทศ	
	หน่วยล้าน		หน่วยล้าน	
เงินกู้ยืมในประเทศค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง				
เงินกู้ธนาคารออมสิน				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมชำระคืนปี 2549		3,000.00		3,000.00
(ปี 2542 : 2549)				
พันธบัตร ปตท.				
ครอบคลุมไถ่ถอนปี 2544 – 2563		53,177.48		39,219.48
(ปี 2542 : 2543 - 2552)				
		56,177.48		42,219.48
เงินกู้ยืมในประเทศกระทรวงการคลังไม่ค้ำประกัน				
เงินกู้ธนาคารออมสิน				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมชำระคืนปี 2546 - 2550		8,000.00		8,000.00
(ปี 2542 : 2546 - 2550)				
พันธบัตร ปตท.				
ครอบคลุมไถ่ถอนคืนปี 2544 – 2552		10,287.00		2,787.00
(ปี 2542 : 2544 - 2546)				
		18,287.00		10,787.00
เงินกู้ยืมจากต่างประเทศค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง				
ดอลลาร์สหรัฐฯ :				
อัตราดอกเบี้ย คงที่ ครอบคลุมชำระคืนปี 2547-2558	133.27	5,789.27	136.44	5,145.12
(ปี 2542 : 2543 - 2558)				
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว ครอบคลุมชำระคืน	369.80	16,063.76	498.61	18,802.41
ปี 2547 – 2556 (ปี 2542 : 2544 – 2556)				
เยนญี่ปุ่น :				
เงินกู้อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมชำระคืน	14,055.86	5,341.87	15,284.18	5,668.48
ปี 2555-2556 (ปี 2542 : 2543 – 2556)				
พันธบัตรอัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมไถ่ถอนปี 2547	30,000.00	11,401.38	30,000.00	11,126.16
(ปี 2542 : 2547)				
ปอนด์สเตอร์ลิง :				
	-	-	0.63	38.79
อื่น ๆ – เทียบเท่าดอลลาร์สหรัฐฯ :				
	-	-	1.86	70.26
		38,596.28		40,851.22

งบการเงินรวม

	2543		2542	
	สกุลเงิน ต่างประเทศ หน่วยล้าน	ล้านบาท	สกุลเงิน ต่างประเทศ หน่วยล้าน	ล้านบาท
เงินกู้ยืมต่างประเทศกระทรวงการคลังไม่ค้ำประกัน				
ดอลลาร์สหรัฐฯ :				
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว ครอบคลุมชำระคืนปี 2547 (ปี 2542 : 2547)	114.80	4,986.87	164.60	6,207.03
รวม		118,047.63		100,064.73
หัก ส่วนที่ครอบคลุมชำระภายใน 1 ปี		10,027.64		9,264.29
รวมเงินกู้ระยะยาว		108,019.99		90,800.44

กำหนดชำระคืนเงินกู้ระยะยาว

งบการเงินรวม

	2543			2542		
	สกุลเงิน ต่างประเทศ	สกุลเงิน ในประเทศ	รวม	สกุลเงิน ต่างประเทศ	สกุลเงิน ในประเทศ	รวม
	หน่วย : ล้านบาท					
ภายใน 1 ปี	4,712.64	5,315.00	10,027.64	3,422.29	5,842.00	9,264.29
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	1,671.66	6,000.00	7,671.66	5,208.57	5,315.00	10,523.57
เกิน 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	21,835.28	18,749.48	40,584.76	22,745.95	14,719.48	37,465.43
เกิน 5 ปี	15,363.57	44,400.00	59,763.57	15,681.44	27,130.00	42,811.44
รวม	43,583.15	74,464.48	118,047.63	47,058.25	53,006.48	100,064.73

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	2543		2542	
	สกุลเงิน	ล้านบาท	สกุลเงิน	ล้านบาท
	ต่างประเทศ		ต่างประเทศ	
	หน่วยล้าน		หน่วยล้าน	
เงินกู้ยืมในประเทศค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง				
เงินกู้ธนาคารออมสิน				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมชำระคืนปี 2549 (ปี 2542 : 2549)		3,000.00		3,000.00
พันธบัตร ปตท.				
ครอบคลุมได้ก่อนปี 2544 – 2563 (ปี 2542 : 2543 - 2552)		53,177.48		39,219.48
		56,177.48		42,219.48
เงินกู้ยืมในประเทศกระทรวงการคลังไม่ค้ำประกัน				
เงินกู้ธนาคารออมสิน				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมชำระคืนปี 2546 - 2550 (ปี 2542 : 2546 - 2550)		8,000.00		8,000.00
พันธบัตร ปตท.				
ครอบคลุมได้ก่อนคืนปี 2544 – 2552 (ปี 2542 : 2544 - 2546)		10,287.00		2,787.00
		18,287.00		10,787.00
เงินกู้ยืมจากต่างประเทศค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง				
ดอลลาร์สหรัฐ :				
อัตราดอกเบี้ย คงที่ ครอบคลุมชำระคืนปี 2547-2558 (ปี 2542 : 2543 - 2558)	133.27	5,789.27	136.44	5,145.12
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว ครอบคลุมชำระคืน ปี 2547 – 2556 (ปี 2542 : 2544 – 2556)	369.80	16,063.76	498.61	18,802.41
เยนญี่ปุ่น :				
เงินกู้อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมชำระคืน ปี 2555-2556 (ปี 2542 : 2543 - 2556)	14,055.86	5,341.87	15,284.18	5,668.48
พันธบัตรอัตราดอกเบี้ยคงที่ ครอบคลุมได้ก่อนปี 2547 (ปี 2542 : 2547)	30,000.00	11,401.38	30,000.00	11,126.16
ปอนด์สเตอร์ลิง :	-	-	0.63	38.79
อื่น ๆ – เทียบเท่าดอลลาร์สหรัฐ :	-	-	1.86	70.26
		38,596.28		40,851.22
รวม		113,060.76		93,857.70
หัก ส่วนที่ครอบคลุมชำระภายใน 1 ปี		6,917.36		7,386.34
รวมเงินกู้ระยะยาว		106,143.40		86,471.36

กำหนดชำระคืนเงินกู้ระยะยาว

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : ล้านบาท

	2543			2542		
	สกุลเงิน	สกุลเงิน	รวม	สกุลเงิน	สกุลเงิน	รวม
	ต่างประเทศ	ในประเทศ		ต่างประเทศ	ในประเทศ	
ภายใน 1 ปี	1,602.36	5,315.00	6,917.36	1,544.34	5,842.00	7,386.34
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	1,671.66	6,000.00	7,671.66	5,208.57	5,315.00	10,523.57
เกิน 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	19,958.69	18,749.48	38,708.17	18,416.87	14,719.48	33,136.35
เกิน 5 ปี	15,363.57	44,400.00	59,763.57	15,681.44	27,130.00	42,811.44
รวม	38,596.28	74,464.48	113,060.76	40,851.22	53,006.48	93,857.70

21. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- ไม่เกิน 1 ปี	51.21	4.55	51.21	4.55
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	137.81	31.58	137.81	31.58
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(27.11)	(4.27)	(27.11)	(4.27)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	161.91	31.86	161.91	31.86
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- หนี้สินหมุนเวียน (ไม่เกิน 1 ปี)	35.91	1.87	35.91	1.87
- หนี้สินระยะยาว (เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี)	126.00	29.99	126.00	29.99
รวม	161.91	31.86	161.91	31.86

22. หุ้นกู้

งบการเงินรวม

	2543		2542	
	ล้านเหรียญ	ล้านบาท	ล้านเหรียญ	ล้านบาท
	สหรัฐฯ		สหรัฐฯ	
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ	393.28	17,077.43	193.28	14,822.92
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ	-	4,000.00	-	4,000.00
รวม	393.28	21,077.43	193.28	18,822.92

บมจ.ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (ปตท.สผ.) ได้ออกหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ จำนวน 230 หุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 100 ล้านบาท รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 23 พันล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.35 ต่อปี มีระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี กำหนดไถ่ถอน ณ วันที่ 19 กันยายน 2550 และในวันเดียวกับที่ออกหุ้นกู้ปตท.สผ.ได้ทำสัญญาแปลงหนี้ (Swap Agreement) ดังกล่าวกับ สถาบันการเงินแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น เป็นสกุลเงินของสหรัฐอเมริกา จำนวน 193.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 7.86 ต่อปี โดยมีกำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ณ วันที่ 19 มีนาคม และวันที่ 19 กันยายน ของทุกปี

ปตท.สผ.ได้ออกหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ จำนวน 4,000,000 หน่วย มูลค่าที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท เป็นมูลค่าทั้งสิ้น 4,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.5 ต่อปี โดยมีกำหนดการจ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ณ วันที่ 1 สิงหาคม และวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ของทุกปี มีระยะเวลาไถ่ถอน 3 ปี กำหนดไถ่ถอน ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545 ปตท.สผ.อินเตอร์เนชันแนล จำกัด ได้ออกหุ้นกู้มีประกันไม่ด้อยสิทธิ (Guaranteed Unsubordinated Bond) โดยมีปตท.สผ.เป็นผู้ค้ำประกันหุ้นกู้จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1,000 เหรียญสหรัฐ รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.625 ต่อปี โดยมีกำหนดการจ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ณ วันที่ 1 เมษายนและวันที่ 1 ตุลาคม ของทุกปี มีระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี กำหนดไถ่ถอน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2549

23. หนี้สินอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
เจ้าหนี้จากการทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	-	1,905.50	-	1,905.50
เงินประกันสัญญา (ครบกำหนดจ่ายคืนเกิน 1 ปี)	65.02	45.37	65.02	45.37
สำรองผลเสียหายจากการถอนตัวทางธุรกิจ	1,687.44	-	1,687.44	-
อื่น ๆ	50.39	38.52	41.46	34.03
รวม	1,802.85	1,989.39	1,793.92	1,984.90

24. กองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กองทุนบำเหน็จพนักงาน จัดตั้งขึ้นตามระเบียบการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ พ.ศ. 2536 โดย ปตท. จ่ายเงินสมทบเข้าบัญชีกองทุนบำเหน็จทุกเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงานที่อยู่ในกองทุนฯ ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ 4 ณ วันที่ 1 มกราคม 2543 มียอดยกมา 8.35 ล้านบาท รับระหว่างงวด 0.87 ล้านบาท และจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานซึ่งเกษียณอายุ 0.41 ล้านบาท คงเหลือ ณ วันสิ้นงวด 8.81 ล้านบาท ปตท.ได้จ่ายเพิ่มเติมอีก 0.07 ล้านบาท ทำให้มียอดคงเหลือ 8.88 ล้านบาท เท่ากับภาระผูกพันที่พึงต้องจ่าย ซึ่งแสดงเป็นรายการหนี้สินระยะยาวในงบดุล

สำหรับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่ง ปตท. และบริษัทย่อยจ่ายสมทบเป็นรายเดือนนั้น รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนแล้ว ในอัตราที่กำหนดตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3.17

25. สำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย

ในปี 2543 กระทรวงการคลังได้อนุมัติให้จัดสรรกำไรสะสมในส่วนผลการดำเนินงานของกองทุนประกันวินาศภัย ปี 2541 – 2542 ซึ่งรวมอยู่ในกำไรสะสมของ ปตท.จำนวน 91.67 ล้านบาท เข้าบัญชีสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0209.2/1364 ลงวันที่ 24 มกราคม 2544 ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 มียอดคงเหลือ 600.64 ล้านบาท

26. รายได้จากการขาย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	269,038.17	152,267.65	266,347.64	156,628.43
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	98,674.57	77,972.31	98,190.15	70,673.83
หัก ค่าภาคหลวง	2,606.74	1,622.85	-	-
รวม	365,106.00	228,617.11	364,537.79	227,302.26

27. รายได้อื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	1,191.25	1,057.07	464.72	642.76
ดอกเบี้ยรับจากลูกค้าชำระเกินกำหนด	1,297.66	809.46	1,293.48	807.39
รายได้ค่าขนส่ง	518.70	420.57	518.70	420.60
รายได้ค่าปรับ	75.03	72.48	75.03	72.48
เงินปันผลรับ	33.22	20.60	33.22	20.60
กำไรจากการเอาประกันภัย	0.65	0.90	0.65	0.90
หนี้สูญรับคืน	297.12	15.58	297.12	15.58
อื่น ๆ	977.50	1,992.14	767.68	562.12
รวม	4,391.13	4,388.80	3,450.60	2,542.43

28. ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2543	2542	2543	2542
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนจากการชำระคืนเงินกู้	(233.99)	11.00	(174.06)	36.42
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวดของเงินกู้	(5,973.14)	(3,043.60)	(3,061.96)	(2,580.56)
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนอื่น ๆ	3,773.03	(618.83)	1,773.07	(770.05)
รวม	(2,434.10)	(3,651.43)	(1,462.95)	(3,314.19)

29. จำนวนพนักงานและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	2543	2542
จำนวนพนักงาน (คน)	3,249	3,334
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานสำหรับปี (ล้านบาท)	2,658.02	2,606.09

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน สำหรับปี 2543 มีจำนวน 2,658.02 ล้านบาท (ปี 2542 : 2,606.09 ล้านบาท) บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร จำนวน 2,494.75 ล้านบาท (ปี 2542 : 2,450.94 ล้านบาท) และเป็นต้นทุนการผลิต จำนวน 163.27 ล้านบาท (ปี 2542 : 155.15 ล้านบาท)

30. เงินรางวัลพนักงานและกรรมการ

ในปี 2543 ปตท.ได้ประมาณเงินรางวัลสำหรับพนักงานและกรรมการ จำนวน 465.05 ล้านบาท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29 ทั้งนี้ จะจ่ายเมื่อได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังแล้ว

31. โครงการร่วมใจจากองค์กร

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2543 คณะกรรมการการปฏิรูปโครงสร้างประเทศไทย ได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ ปตท. เปิดโครงการร่วมใจจากองค์กร (Mutual Separation Plan :MSP) ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับขนาดโครงสร้างขององค์กรให้มีจำนวนบุคลากรอยู่ในระดับที่เหมาะสม และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และสนองตอบนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจให้พร้อมที่จะแข่งขันในเชิงพาณิชย์ ระยะเวลาดำเนินการโครงการฯ แบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 ระหว่างเดือนตุลาคม 2543 - มกราคม 2544 และระยะที่ 2 ระหว่างปี 2544 – 2545 ในระยะที่ 1 มีพนักงานเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 59 คน ได้รับเงินตอบแทนพิเศษและเงินชดเชยตามระเบียบคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ทั้งสิ้นจำนวน 87.61 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานสำหรับปี 2543 ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29

32. การจัดประเภทบัญชีใหม่

ปตท.ได้จัดประเภทบัญชีบางบัญชีของงบการเงินปี 2542 ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงงบการเงินปี 2543

33. การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2537 ปตท. ได้ลงนามในสัญญาเงินกู้จาก The Meiji Mutual Life Insurance Company/The Industrial Bank of Japan, Limited ในวงเงิน 6,913.80 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.70 ต่อปี โดยได้ทำสัญญาเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของค่าเงินเยน เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2537 โดยทำ Currency & Interest SWAP ในสัญญา ISDA : Interest Rate and Currency Exchange Agreement เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐในวงเงินเทียบเท่า 69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 7.50 ต่อปี โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่เบิกเงินกู้ดังกล่าวคือวันที่ 12 ตุลาคม 2537

เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2540 บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (ปตท.สผ.) ได้ออกหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ จำนวน 230 พันมูลค่าตราไว้หุ้นละ 100 ล้านบาท รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 23 พันล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.35 ต่อปี มีระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี กำหนดไถ่ถอน ณ วันที่ 19 กันยายน 2550 และในวันเดียวกับที่ออกหุ้นกู้ ปตท.สผ. ได้ทำสัญญาแปลงหนี้ (Swap Agreement) ดังกล่าวกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น จากจำนวน 23 พันล้านบาท เป็น 193.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.86 ต่อปี โดยมีกำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ณ วันที่ 9 มีนาคม และวันที่ 19 กันยายน ของทุกปี

บมจ.ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (ปตท.สผ.) ได้ออกหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ จำนวน 4,000,000 หน่วย มูลค่าที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท เป็นมูลค่าทั้งสิ้น 4,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี โดยมีกำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ณ วันที่ 1 สิงหาคม และวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ของทุกปี มีระยะเวลาไถ่ถอน 3 ปี กำหนดไถ่ถอน วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545 บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.) ได้ออกหุ้นกู้มีประกันไม่ด้อยสิทธิ (Guaranteed Unsubordinated Bond) โดยมี ปตท.สผ. เป็นผู้ค้ำประกันหุ้นกู้จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.625 ต่อปี โดยมีกำหนดการจ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ณ วันที่ 1 เมษายน และวันที่ 1 ตุลาคม ของทุกปี มีระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี กำหนดไถ่ถอน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2549

34. ค่าใช้จ่ายโครงการปลูกป่า

คณะกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้มีมติเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2537 ให้ ปตท. เข้าร่วมโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50 โดยกำหนดวงเงินไม่เกิน 3,000 ล้านบาท เนื้อที่ดำเนินการ 1 ล้านไร่ และใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีของ ปตท. ปีละไม่เกิน 600 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ปตท. เป็นผู้บริหารโครงการเองทั้งการปลูกป่า และการดูแลรักษาเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี

เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2541 คณะกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้มีมติอนุมัติขยายระยะเวลาการดำเนินงานของโครงการเป็นระยะที่ 2 ต่อไปอีก 6 ปี ตั้งแต่ปี 2542 – 2547 โดยใช้งบประมาณตามที่ได้อนุมัติไว้ในครั้งแรก จำนวน 3,000 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการหลัก (การปลูกป่าและบำรุงรักษา) และโครงการเสริม (เพื่อความอยู่รอดของป่า) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรและเยาวชนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และปกป้องดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ให้คงอยู่ถาวรตลอดไป

ปตท. ได้ดำเนินการปลูกป่าในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบันแล้วเสร็จ เป็นจำนวน 831,575 ไร่ โดยครอบคลุมพื้นที่ 43 จังหวัด ค่าใช้จ่ายสะสมจนถึง 31 ธันวาคม 2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,189.89 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายสำหรับปี 2543 มีจำนวน 208.98 ล้านบาท แสดงในงบกำไรขาดทุนโดยเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

35. ส่วนได้เสียในกิจการร่วมทุน

โครงการร่วมทุนของ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ชื่อโครงการ	ผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
		2543	2542
ยูโนแคล 3	บริษัท ยูโนแคล ไทยแลนด์ จำกัด	5	5
อี 5	บริษัท เอสโซ่ เอ็กซ์โพลเรชั่น แอนด์ โปรดักชั่น โคราช อิงค์	20	20
เอส 1	บริษัท ไทยเชลล์ เอ็กซ์โพลเรชั่น แอนด์ โปรดักชั่น จำกัด	25	25
บงกช	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	44.4445	40
ไพลิน (ปี 12/27)	บริษัท ยูโนแคล ไทยแลนด์ จำกัด	45	45
อาทิตย์	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	80	80

โครงการร่วมทุนของ บริษัท ปตท.สผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

ชื่อโครงการ	ผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
		2543	2542
ภูเวียง	บริษัท อเมรดา เฮสส์ เอ็กซ์โพลเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	-	10
เขตากุน	บริษัท Premier Petroleum Myanmar Limited	14.1667	14.1667
ดับเบิลยู 7/38	บริษัท เคอร์รี่-แม็คจี (ประเทศไทย) จำกัด	15	15
ยาดานา	บริษัท Total Myanmar Exploration and Production	25.50	25.50
แปลงเอ็ม 8	บริษัท Total Myanmar Exploration and Production	30	30
แปลง 46-50-51	บริษัท FINA Exploration Minh Hai B.V.	30	30
ปี 13/38	บริษัท ปตท.สผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	44.4445	40
เจดีเอ (แปลง ปี-17 และซี-19)	บริษัท Carigali-PTTEPI Operating Company Sendirian Berhad	50	50
ปี 5/27	บริษัท แฮร์รอดส์ เอ็นเนอร์ยี่ (ประเทศไทย) จำกัด	-	50

โครงการร่วมทุนของ บริษัท ปตท.สผ. คิม ลอง เวียดนาม

ชื่อโครงการ	ผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
		2543	2542
แปลงบีและ 48/95	บริษัท ยูโนแคล เวียดนาม เอ็กซ์โพลเรชั่น จำกัด	10	-

โครงการร่วมทุนของ บริษัท ปตท.สผ. เซาท์เวสต์ เวียดนาม

ชื่อโครงการ	ผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
		2543	2542
แปลง 52/97	บริษัท ยูโนแคล เซาท์เวสต์ เวียดนาม เอ็กซ์โพลเรชั่น แอนด์ โปรดักชั่น จำกัด	10	-

36. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นภายในหน้า

ตามข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้น ปตท. มีภาระผูกพันต่อบริษัทร่วม 4 แห่ง ที่จะต้องให้การสนับสนุนทางการเงินที่เพียงพอ รวมทั้งจัดหาเงินทุนหมุนเวียนเพื่อดำเนินงานตามสัดส่วนการถือหุ้น ภาระผูกพันคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 474.47 ล้านบาทหรือเหรียญสหรัฐ หรือเทียบเท่าประมาณ 20,610.79 ล้านบาท (1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 43.4396 บาท) (ปี 2542 : 26,378.00 ล้านบาท) โดย ปตท.ได้บันทึกภาระผูกพันดังกล่าวไว้ในบัญชีผลขาดทุนที่เกินกว่าเงินลงทุน ซึ่งแสดงรายการเป็นหนี้สินระยะยาวในงบดุลแล้ว เป็นจำนวน 9,821.94 ล้านบาท (ปี 2542 : 17,494.16 ล้านบาท) นอกจากนี้ ปตท. ยังมีภาระผูกพันกับบริษัทร่วมในการซื้อและ/หรือขายวัตถุดิบ รวมทั้งซื้อสินค้าสำเร็จรูปจากบริษัทร่วม

เมื่อวันที่ 17 และวันที่ 23 มกราคม 2544 บริษัท Total Myanmar Exploration and Production และบริษัท Premier Petroleum Myanmar Limited ได้มีหนังสือขอเรียกเก็บเงินค่าก๊าซสำหรับแหล่งยาดานาและเยตากุน สหภาพมาสำหรับปริมาณก๊าซที่ ปตท. ไม่สามารถรับได้ในปี 2543 ตามที่ระบุไว้ในสัญญาซื้อขายก๊าซ (Take-or-Pay) คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นประมาณ 399 ล้านบาทหรือเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 17,332.40 ล้านบาท (1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 43.4396 บาท) ขณะนี้อยู่ในระหว่างการเจรจาขอผ่อนปรนเงื่อนไขในสัญญากับผู้ขาย ปตท. จึงยังมีได้บันทึกภาระดังกล่าวไว้ในบัญชี

ผู้รับเหมาต่างประเทศรายหนึ่งมีกรณีพิพาทกับ ปตท. โดยยื่นฟ้อง ปตท. ต่ออนุญาโตตุลาการของหอการค้าระหว่างประเทศ เรื่องผิดสัญญาจ้างเหมาวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติคู่ขนานระหว่างระยอง-บางปะกง-วังน้อย ด้วยจำนวนทุนทรัพย์และค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีรวมประมาณ 61 ล้านบาทหรือเหรียญสหรัฐ กระบวนการดำเนินคดีอนุญาโตตุลาการได้เสร็จสิ้นแล้วตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2543 ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาคัดสินชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

ลูกค้าก๊าซธรรมชาติจำนวน 2 ราย ฟ้องเรียกค่าเสียหาย เนื่องจากการรับก๊าซธรรมชาติจาก ปตท. จำนวนทุนทรัพย์ประมาณ 580 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

ปตท.สผ. เป็นผู้ค้ำประกันหุ้นกู้ซึ่งออกโดย ปตท.สผ.อ. จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1,000 เหรียญสหรัฐ รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 200 ล้านบาทหรือเหรียญสหรัฐ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.625 ต่อปี ระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี กำหนดไถ่ถอน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2549

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ปตท.สผ.มีภาระหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากหนังสือค้ำประกัน (Letter of Guarantee) เป็นจำนวนเงิน 40.86 ล้านบาท

37. เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม 2544 ปตท. ได้ออกพันธบัตรการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544 โดยกระทรวงการคลังค้าประกัน รวม 4 ครั้ง มูลค่ารวมทั้งสิ้น 17,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.485 – 6.050 ครบกำหนดไถ่ถอนในปี 2551 – 2559

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2543 คณะกรรมการ ปตท. ได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการปรับปรุงของ ปตท. ในการจัดตั้งบริษัท ปตท. จำกัด ที่มีโครงสร้างแบบรวมกิจการ (Operating Holding Structure) เพื่อดำเนินธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติครบวงจร (Integrated Oil and Gas Business) โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจซึ่งมุ่งเน้นถึงความเข้มแข็งขององค์กรทั้งทางธุรกิจ สถานะการเงิน บุคลากร ความสามารถในการแข่งขันเชิงพาณิชย์ และการเป็นที่ยอมรับของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการปรับปรุงดังกล่าวแล้ว และได้นำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ขณะนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาดำเนินการของ กพข.